

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

I. Christo Jesu addicitur Psalm. 68. 22.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

me. Educ de custodia animam meam ad confitendum nomini tuo: me expectant iusti, donec retribuas mihi,

Thren. 3. 18. Et dixi, Perit finis meus & spes mea à Domino.

Tren. 3. 55, 56. Invocavi nomen tuum, Domine, de lacu novissimo. Vocem meam audisti: ne avertas aurem tuam à singultu meo & clamoribus.

CAPUT CXXXV.

Jesu fel & acetum propinantur.

PSALM. 68. 22. Et dederunt in escam meam fel, & in sitis mea potaverunt me aceto.

Thren. 3. 5, & seq. Aedificavit in gyro meo, & circumdedit me felle & labore: in tenebris collocavit me quasi mortuos sempiternos Replevit me amaritudinibus, inebriavit me absinthio Recordare pauperatis & transgressionis meae, absinthii & fellis.

MATTH. 27. 34, 48. Et dederunt ei vinum bibere cum felle mistum: & cum gustasset, noluit bibere Et continuo currens unus ex eis, acceptam spongiam implevit aceto, & imposuit arundini, & dabat ei bibere.

Marc. 15. 23, 36. Et dabant ei myrrhatum vinum, & non accepit Currens autem unus, & implens spongiam aceto, circumponensque calamo, potum dabat ei.

Luc. 23. 36. Illudabant autem ei & milites accedentes, & acetum offerentes ei.

Joh. 19. 28, & seq. Postea sciens Jesus, quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dixit, Sitio. Vas ergo erat positum aceto plenum. Illi autem spongiam plenam aceto, hyssopo circumponentes, obtulerunt ori ejus. Cum ergo accepisset Jesus acetum, dixit, Consummatum est.

I. Christo Jesu addicitur Psalm. 68. 22. II. Refelluntur argumenta Adversariorum. Primum argumentum. III. Secundum argumentum.

I. **E**X omnibus oraculis quae in Veteri Testamento à Deo per Prophetas ^{Christo Jesu addicitur Psalm. 68. 22.} edita sunt, praecipua ea & ad fidem faciendam utilissima esse constat, quae res futuras, non per ambages, circuitionesque, sed nude & aperte praedicunt. Tale est, quod extat in sexagesimi octavi Psalmi commate vicesimo secundo, in quo queritur Christus sitienti sibi propinatum fuisse fel & acetum. Id queri Christum aio: nam in septima Propositione, ex Scriptorum Veteris Testamenti consensu, & ex Aben Ezrae suffragio patefecimus, praenuntiata illic fuisse Christi mysteria. Tum quae à nobis ibidem adjecta sunt Evangelistarum & Apostolorum testimoniationes, manifeste evincunt in Jesu eadem haec ad eventum pervenisse. Jure igitur nostro agimus, inhumanam & amaram propinationem ad eum quoque referentes, quam in ipsius historia Evangelistae discrete commemorant. Utut enim oblique, & *κατὰ γῆμα* ad Davidem referri ista possunt (quod profecto non negamus, cum communi inter Judaeos adagio locutionem hanc tritam fuisse sciamus) tam apposite tamen, tamque apte hunc Christi casum exprimant, ut non temere, nec *ἀδύ* contigisse putandum sit. Notabile est quod legitur in Midrasch Ruth; sermonem nempe istum Booz ad Ruth: *Quando hora vesperti fuerit, veni huc, & comede panem, & intinge buccellam tuam in aceto*, futurorum Messiae casuum symbola continere: ac verba quidem ista, *veni huc*, id sibi velle, Veni ad regnum: panem deinde illum, panem esse regni: intinctum vero osse in acetum, Messiae contumelias & tormenta notare. Igitur cum toto Psalmo Messiam praenuntiari fateantur Judaei, quae vero hoc speciatim continentur commate, tormentorum Messiae notae sunt & indicia, atque eadem denique in Jesu *κατὰ λείπον* exitum habuisse Evangelica doceat historia, equidem non video quo rationum colore uti possint, si qui oraculi hujus fidem elevare audeant: cum praesertim constet inter omnes omnino Interpretes, frustra recurri ad allegoriam;

cum res κατά λέξιν completae sunt.

Refelluntur
argumenta
Adversario-
rum.

Primum ar-
gumentum.
Theod. Mopl.
in Coll. 4.
Concil. Const.
II.
Act. 1. 16. &
seq.

Joh. 2. 17.

Petron. cap. 78.

Psal. 68. 5, 6.

Psal. 68. 8. 9.

Psal. 68. 12.

Psal. 68. 8.

Psal. 68. 10.

Psal. 68. 33.

Secundum
argumentum.

Bellarmin. in
Psal. 68. 22.

August. in
Psal. 68. 22.

Cicero. Epist. ad
Fam. lib. 9.

Epist. 25.

II. Inanis ergo est Theodori Mopsuesteni cavillatio, qui hoc quidem comma, aliaque Psalmi hujus, quae in Jesu videntur fuisse completa, de Judaeis κατά λέξιν à Davide dicta fuisse contendit, quod & à Thargumista & Jarchio factum est, ab Apostolis autem & Evangelistis fuisse usurpata è re nata, & argumentis quae tractabant accommodata καὶ νόμιμον, ut pote ipsis consentanea, non vero quod ea haberent pro vaticiniis, nec enim rerum adeo diversarum praedictiones in unum eundemque Psalmum fuisse congestas. Atqui aliter visum est Petro, qui allocutionem suam ad Fratres sic exorsus est: *Viri fratres, oportet impleri Scripturam, quam praedixit Spiritus sanctus per os David de Juda, qui fuit dux eorum qui comprehenderunt Jesum. scriptum est enim in libro Psalmorum, Fiat commemoratio eorum deserta, & non sit qui inhabitet in ea.* Cum narrat Johannes, Discipulos Jesu, deturbante eo venditores Templo, recordatos esse oraculi hujus: *Zelus domus tua comedit me;* quæro an ut *ἰσθως*, rei praesenti convenientis meminerint, an ut *ἑσπέρως*: non utique tanquam *ἰσθως*, alias quippe complures habebant in memoria, quae eidem rei poterant adjungi, verum *ἑσπέρως* esse non credebant: hujus autem praeteritis recordati sunt, quod & ipsi vaticinium inesse scirent, & ex eo Psalmo esset excerpta, quem totum fatidicum esse & futurorum Christi casuum *μυσθων*, compertum habebant. Quod autem addit, veri haudquaquam esse simile, diversa adeo oracula simul fuisse congesta, de nihilo est; nec enim idem ordo rerum, idem narrationis contextus à Propheta divinitus afflato & ventura canente expectandus est, atque ab Historico praeteritorum seriem persequente. Praeterea ne Poetae quidem, maxime Lyrici, praeterita celebrantes, rerum gestarum ordinem exequentur: minime id patitur poeticus ille *ἐκδοσιασμός*, quo rapti feruntur. *Non enim res gesta verisibus comprehendenda sunt*, inquit Sartyricus, *quod longe melius Historici faciunt; sed per ambages, Deorumque ministeria, & fabulosum sententiarum tormentum precipitandus est liber spiritus, ut potius furentis animi ratiocinatio appareat, quam religiosa orationis sub testibus fides.* Testis Horatius: quam multa is ac diversa unius odes ambitu comprehendit? quam multa Pindarus, quem anni ripas & aggeres praetergresso ac superfluenti comparat idem Horatius; in alio laudans, quod feliciter imitatus ipse laudari meruit: David quoque, quam varias saepe resin unum Psalmum congerit? Adde multas inesse Psalmo huic locutiones, unde colligas unum aliquem hominem, non plures signari: cujusmodi sunt istae: *Laboravi clamans, rance facta sunt fauces meae; defecerunt oculi mei, dum spero in Deum meum. Multiplicati sunt super capillos capitis mei, qui oderunt me gratis. Deinde: Operuit confusio faciem meam; extraneus factus sum fratribus meis, & peregrinus filius matris meae. Et postea: Et posui vestimentum meum cilicium. Adversum me loquebantur, qui sedebant in porta. Tum à populo eum secernunt & distinguunt ista: *Non confundantur super me qui quarunt te, Deus Israël.* Et mox: *Extraneus factus sum fratribus meis, & peregrinus filius matris meae. Rursum: Videant pauperes, & latentur: quærite Deum, & vivet anima vestra.**

III. Oppugnanda quoque nostrae interpretationis ansam ista suppeditant: *Et derant in escam meam fel;* cum Matthæus fellis potui dati meminerit, non efui. Unde factum suspicatur Bellarminus, ut Matthæus Prophetarum praedictiones referre solitus, hanc praetermiserit. Itaque hæc traducit ad allegoriam, quod ob eandem causam jam ante fecerat Augustinus. Respondeo primum, etiamsi hac parte nutaret praedicti fides, at alteram certe integram manere: *Et in siti mea potaverunt me aceto.* Aio deinde, escæ nomine, Ebraice ברהר, intelligi omne esculentum & potulentum, quod ad corpus alendum sumitur. *Σύσσις* dicuntur, & compositores recte dicas, non solum qui una bibunt, sed & qui una edunt. Combibones illos Epicureos, Cicero memoratos, quis putet vinum tantum bibisse simul, cibos nequaquam attigisse? Dixit Alcman, *ὄνς θεός νεῦρα ἐδιδρυμῶν, Deos nectar edere.* Cum ait ergo Propheta inimicorum suos felle escam suam aspersisse, id sibi vult, ea quae sibi ad alimoniam & refectiorem corporis parata erant, noxiis succis infecta fuisse ab adversariis. Valeant igitur morosi illi argutiores, & inepti *λεπτολογισαί*.

CAPUT CXXXVI.

Mors Jesu.

PSALM. 17. 5, & seq. *Circumdederunt me dolores mortis, & torrentes iniquitatis contur-* MATTH. 16. 21. *Exinde cepit Jesus ostendere Discipulis suis, quia oporteret eum*